

Konsultacje
z zasadami

Delibracyjne metody konsultacji

Warszawa, 16 lutego 2016

FISE > Fundacja
Inicjatyw
Społeczno
Ekonomicznych

pracownia badań
i innowacji
społecznych

Projekt współfinansowany z Funduszy EOG w ramach programu Obywatele dla demokracji

Sąd obywatelski (ang. *citizens jury*) (1/2)

- nawiązanie do tradycji instytucji ławy przysięgłych - obywateli, którzy po zapoznaniu się ze sprawą wydają uwspólnione stanowisko, czyli „werdykt” (niewiążący / wsparcie decydentów w podjęciu decyzji).
- „ławnicy” - grupa osób odpowiadająca strukturze społeczności, której dotyczy temat konsultacji.
- „świadkowie” - eksperci, których rolą jest dostarczenie rzetelnych, kompleksowych i w miarę bezstronnych informacji ławnikom.
- Czas trwania: minimum 4-5 dni (praca sądu), a całość procesu z przygotowaniem i podsumowaniem: ok 3 m-cy
- Liczba uczestników: optymalnie od 12 do 20

Sąd obywatelski (ang. *citizens jury*) (2/2)

Fazy:

- przygotowawcza - wyłonienie uczestników sądu;
- pierwszy dzień – integracja, zapoznanie z regułami i planem na kolejne dni;
- drugi dzień - dostarczenie możliwie obiektywnej i kompletnej wiedzy nt. przedmiotu konsultacji przez zaproszonych ekspertów.
- etap deliberacji - ścieranie się poglądów między uczestnikami sądu, wypracowanie wspólnego stanowiska

Sondaż deliberacyjny™ (1/2)

- specyficzne połączenie elementów sondażu opinii publicznej (reprezentatywność i anonimowość) z towarzyszącą mu deliberacją - ugruntowaną w faktach i ustrukturyzowaną dyskusją między uczestnikami.
- metoda opatentowana przez prof. Jamesa Fishkina z Centrum Demokracji Deliberatywnej Stanford University;
- wyłanianie grupy uczestników wykluczające samonominację (reprezentatywny dobór losowy);
- istotą nie jest wypracowanie rozwiązania konsensusowego, ale poznanie rozkładu opinii przy zapewnieniu pełnego dostępu do informacji;
- nie zawsze organizatorami są władze publiczne;
- Czas trwania: całość procesu od 3 do 6 miesięcy
- Liczba uczestników: kilkaset (w zależności od tematu, zakresu terytorialnego)

Sondaż deliberacyjny™ (2/2)

Fazy:

- przygotowywanie (we współpracy z ekspertami, interesariuszami, zwolennikami poszczególnych rozwiązań) materiałów prezentujących możliwie bezstronnie rozwiązania - alternatywne scenariusze;
- pierwszy sondaż na reprezentatywnej próbie dot. opracowanych scenariuszy rozwiązań;
- spośród osób uczestniczących w sondażu losowana jest grupa (ok. 30%) i zapraszana do uczestnictwa w bezpośredniej debacie publicznej;
- uczestnicy spotykają się na 1–3 dni – podzieleni na mniejsze grupy prowadzone przez moderatorów; mogą zapraszać ekspertów lub decydentów, aby odpowiadali na pytania;
- w procedurze tajnego głosowania zebrani wyrażają swoje preferencje;
- w niektórych wypadkach: ponowne badanie sondażowe wśród osób, które brały udział w sondażu bazowym, ale nie uczestniczyły w debacie.

Komórki planujące (1/2)

- metoda opracowana w latach 70-tych na Uniwersytecie w Wuppertalu (Niemcy) przez prof. Petera Dienela;
- w modelu kanonicznym: równoległe i wedle tego samego schematu organizacji pracuje od kilku do kilkunastu tzw. komórek planujących - każda w składzie ok. 25 losowo wybranych osób;
- praca każdej z nich przebiega w z góry ustalonym rytmie i w oparciu o ustalone „kroki”. W procesie uczestniczy także (w każdej z komórek) nie mniej niż 2 wyszkolonych, bezstronnych moderatorów;
- praca komórek może zakładać wizytowanie miejsc, których one dotyczą.
- Czas trwania: minimum 4 dni (praca „komórek”), a całość procesu z przygotowaniem i podsumowaniem:
- Liczba uczestników: od 100 do nawet 500 osób.

Komórki planujące (2/2)

- Proces podzielony jest na 16 etapów (m.in. zdobycie wiedzy i wymiana informacji na temat zagadnienia, dyskusja nad możliwymi rozwiązaniami, analiza skutków, wysłuchanie ekspertów i interesariuszy, opracowanie obywatelskiego raportu);
- W czasie wielu z nich uczestnicy pracują w małych zespołach (po 5 os);
- W efekcie powstaje "obywatelski raport", który jest przekazywany władzom i samym uczestnikom;
- Werdykt komórek planujący jest w wielu sytuacjach wiążący dla władz i czasem traktowany jest wręcz jako alternatywa dla opcji referendalnej.

21st Century Town Meeting (1/2)

- metoda łączy w sobie cechy głosowania i deliberacji, a jej istotą jest przede wszystkim komunikacja pomiędzy uczestnikami procesu;
- nawiązuje do amerykańskiej tradycji spotkań całości społeczności lokalnych w koloniach Nowej Anglii;
- bazowe założenia: pogodzenie bardzo szerokiej partycypacji uczestników (duża liczba osób biorących udział w procesie) i dobrej jakości debaty oraz jej konkluzyjny charakter;
- rekrutacja następuje przede wszystkim poprzez wybrane instytucje i organizacje (np. techniką „kuli śniegowej”). Część uczestników może pochodzić z otwartej – co nie znaczy, że automatycznej – rekrutacji;
- liczba uczestników: od 100 do nawet kilkunastu tysięcy;
- Czas trwania: 1 (spotkanie), a całość procesu z przygotowaniem i podsumowaniem (min. 2 m-ce)

21st Century Town Meeting (2/2)

- poszczególne kwestie są dyskutowane w mniejszych grupach (ok. 10-osobowych) i syntetyzowane przez moderatorów (np. za pomocą połączonych w sieć komputerów);
- kwestie ważne z punktu widzenia dyskusji mogą być głosowane natychmiast;
- technika ta była wykorzystywana przy zagadnieniach dotyczących m.in. rewitalizacji, reformy służby zdrowia, lokalnych podatków, długofalowych wizji rozwoju poszczególnych obszarów terytorialnych (np. projekt Australia 2020).

Miejsce dla organizacji pozarządowych?

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

**METODY MOŻLIWE DO
STOSOWANIA W RAMACH
POGŁĘBIONYCH KONSULTACJI
PUBLICZNYCH**

grudzień 2015

www.efs.kprm.gov.pl

WIADOMOŚCI | 12 stycznia 2016 r.

Metody konsultacji publicznych – ekspertyza opublikowana przez KPRM

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów opublikowała na swojej stronie internetowej ekspertyzę pn. „Metody możliwe do stosowania w ramach pogłębionych konsultacji publicznych”. Publikacja zawiera opis kilkunastu metod prowadzenia konsultacji oraz odpowiedzi mówiące o tym, jakie uwarunkowania mogą wpływać na dobór i ewentualne łączenie metod.

[Czytaj dalej](#)

WIADOMOŚCI | 5 stycznia 2016 r.

Wysłuchanie publiczne w sprawie tzw. „ustawy o sześciolatkach” – 9 stycznia w Warszawie

Zapraszamy do udziału w obywatelskim wysłuchaniu publicznym w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, czyli tzw. „ustawy o sześciolatkach”, które odbędzie się na Uniwersytecie Warszawskim w budynku Auditorium Maximum 9 stycznia br. w godz. 10.00-16.00. **Zgłoszenia przyjmowane są do 7 stycznia do końca dnia.**

[Czytaj dalej](#)

NA SKRÓTY

Przeglądaj procesy, dowiedz się, jakie są standardy działania i skontaktuj z osobami, które zajmują się tym mechanizmem. [Dowiedz się więcej.](#)

Projekt systemowy, którego celem jest wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych w procesach konsultacji polityk publicznych na szczeblu lokalnym i centralnym. [Dowiedz się więcej.](#)

Forum Praktyków Partycypacji to wdrażanie o interaktywnej formule.

www.partycypacjaobywatelska.pl:

- aktualności
- opisy przykładów procesów partycypacyjnych
- opisy technik partycypacyjnych
- baza praktyków partycypacji
- materiały z seminariów dot. partycypacji
- biblioteka